

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 29. mars 2012

Vår ref.: 2012/1224
Saksbehandler: Anne Løken 2245 3002

Deres ref.: 201004428-/JMB

Forslag til forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning – høring

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev av 1. februar 2012 om ovennevnte.

Ved Høgskolen i Oslo og Akershus har saken vært til uttalelse ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier, som bl.a. gir førskolelærerutdanning. Ut fra fakultetets innspill og kommentarer vil høgskolen uttale følgende til departementets forslag til forskrift om rammeplan for barnehagelærerutdanning:

1. Generelt

Den foreslåtte rammeplanen skiller seg fra dagens rammeplan for førskolelærerutdanning på vesentlige punkter, og forslaget har skapt stort engasjement og bred debatt i fagmiljøet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA). Debatten har i stor grad dreid seg om den foreslåtte studiemodellen som organiserer utdanningen i kunnskapsområder i stedet for fag, slik det er i nåværende utdanning. Selv om departementet ikke ber spesielt om kommentarer til den foreslåtte strukturen for ny barnehagelærerutdanning (forskriften § 3), har vi vektlagt dette punktet i vår uttalelse.

I tråd med departementets henstilling om at høringsinstansene særlig vurderer den foreslåtte § 1 om utdanningens formål og § 2 med beskrivelser av forventet læringsutbytte, har vi gått relativt inngående inn i disse.

I våre kommentarer til forskriften (vårt pkt. 2, ndf.) løfter vi under pkt. 2.1 frem noen sentrale temaer og perspektiver i barnehagelærerutdanning som vi mener ikke er tilstrekkelig dekket i høringsforslaget, men som bør ivaretas gjennom utdanningen og synliggjøres i rammeplanen.

Under pkt. 2.2. følger våre kommentarer til enkelte paragrafer og ledd/avsnitt i forskriften, med eventuelle forslag til endringer og tilføyelser. De konkrete endringsforslagene er satt i kursiv. En del av argumentasjonen for disse er gitt i pkt. 2.1.

Under pkt. 3 kommenterer vi forslaget om å endre navn på utdanningen fra førskolelærer- til barnehagelærerutdanning, som departementet også har bedt spesielt om synspunkter på.

2. Til høringsforslaget til ny forskrift om rammeplan

2.1 Sentrale perspektiver i barnehagelærerutdanning

- *Ledelseskompetanse*
Rammeplanforslaget vektlegger ikke i tilstrekkelig grad kandidatenes behov for ledelseskompetanse. Kandidatene utdannes i stor grad til barnehagelærere som skal fungere som pedagogiske ledere i barnehagen, og dette perspektivet må derfor styrkes i utdanningen.
- *Barn 0–3 år*
Kunnskap om barn i aldersgruppen 0–3 år må styrkes i utdanningen. I rammeplanen bør det utformes en egen læringsutbyttebeskrivelse om dette.
- *Bærekraftig utvikling og barns helse*
Bærekraftig utvikling og et nasjonalt ansvar for barns helse er sentrale utfordringer som må sees i sammenheng med barnehagens rolle som samfunnsaktør og barnehagen i et fremtidsperspektiv. Bærekraftig utvikling og ansvaret for barns helse må derfor inngå som tydelige elementer i utdanningen.
- *Pedagogikk i ny utdanning*
Pedagogikk er en identitetsmarkør for all lærerutdanning, og HiOA er enig i den uttalte målsettingen om at pedagogisk kompetanse skal sikres i den nye utdanningen. Det er likevel ikke klart hvordan pedagogikk skal inn i alle kunnskapsområdene. Vi snakker her om pedagogisk kompetanse som i stor grad også sikres i dagens pedagogikkfag. Slik vi forstår rammeplanforslaget, er det imidlertid ikke «pedagogikk som fag» som skal ta plass i kunnskapsområdene, men den kompetansen faget representerer i barnehagelærersammenheng, og som i forslaget knyttes opp som en integrert del av kunnskapsområdene, fordypningen og bacheloroppgaven. Denne kompetansen sikres av en person som besitter den kompetansen læringsutbyttebeskrivelsene fastsetter. Bruken av begrepet «pedagogikk» er forvirrende slik det står og blir en sammenblanding mellom eksisterende og ny rammeplan.
- *Barns skaping, utforskning m.m.*
Barns skaping, utforskning, nysgjerrighet og opplevelser må forsterkes og balanseres mot rammeplanens vekt på utvikling av enkelte ferdigheter. Det er for liten oppmerksomhet knyttet til barnets estetiske og skapende evner og dermed barnehagelærerens kompetanse til å ivareta barnehagens forpliktelser knyttet til området kunst, kultur og kreativitet. En balanse mellom naturvitenskapelige, samfunnsvitenskapelige, humanistiske og estetiske kunnskapssyn danner grunnlaget for barnets allsidige utvikling gjennom lek, læring og danning som må ivaretas. Forskriftens vektlegging av språklige og matematiske ferdigheter gjør også at den kan fremstå som mer instrumentell enn ønskelig.
- *Digital kompetanse*
Digital kompetanse må forsterkes i læringsutbyttebeskrivelsene.
- *Samarbeidende profesjoner*
Rammeplanen bør presisere at kandidatene også må ha kompetanse knyttet til samarbeidende profesjoner og institusjoner innenfor barnevern og helsefag.
- *'Minoritetsspråklig' – 'flerspråklig'*
Begrepet 'minoritetsspråklig' bør erstattes med 'flerspråklig'. 'Flerspråklig' oppleves som positivt

sammenliknet med 'minoritetsspråklig', som definerer barns språklige ressurser ut fra et minoritetsperspektiv.

- *Begrepet 'evner'*
Begrepet 'evner' kan virke stigmatiserende når det brukes om forståelsen av barn og barns mulighet for medvirkning og danning. 'Evner' brukes i lov om barnehager og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, men dette gir ikke begrepet større legitimitet.

2.2 Kommentarer til selve høringsforslaget (rammeplanforskriften)

HiOA mener at navnet på forskriften bør endres til «forskrift om rammeplan for bachelorstudium – barnehagelærerutdanning». Når «bachelor» står alene, er det betegnelsen på en person som innehar en bachelorgrad. Når det gjelder tilleggsbetegnelse på selve bachelorgraden, er det naturlig å videreføre den formen som har vært brukt for 3-årige lærerutdanninger fra den nye gradsstrukturen ble innført i 2003. Da bad departementet om at institusjonene fulgte følgende oppsett for angivelse av tilleggsbetegnelse på graden: «bachelor – ...lærerutdanning», f.eks. «bachelor – førskolelærerutdanning», «bachelor – faglærerutdanning i ...», «bachelor – yrkesfaglærerutdanning i ...» (departementets brev av 29. april 2003, ref. 200303276).

Til forskriftens § 1 Virkeområde og formål

Til § 1 fjerde ledd:

Vi foreslår en tilføyelse om ledelseskompentanse i fjerde ledd i § 1, dessuten et par andre tilføyelser og språklige justeringer, slik at ordlyden blir:

Forskriften skal sikre at utdanningen gir *høy faglig, pedagogisk og didaktisk kompetanse, ledelseskompentanse*, samt evne til *profesjonsetiske refleksjoner* i pedagogisk arbeid med barn i barnehagen.

Til § 1 femte ledd:

Slik femte ledd er formulert i høringsforslaget, fremstiller det barnet som en passiv mottaker av omsorg, lek og læring. Dette er uttrykk for et instrumentelt syn på barn, og barnets behov for å uttrykke seg, være aktør og medvirke i eget liv kommer ikke frem. Fokus bør rettes mot hva barn er, ikke bare mot hva barn skal bli. Danning er en indre prosess, i relasjon til andre, og ikke noe andre gir deg. Begrepet mangfold må dessuten presiseres og utdypes. Det kan være kulturelt mangfold, sosialt mangfold o.a. Forslag til omformulert ordlyd:

Forskriften skal sørge for at utdanningen gir kvalifikasjoner for å ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring, *medvirkning, helse* og danning som grunnlag for allsidig utvikling, *uansett bakgrunn og personlige forutsetninger*. Utdanningen skal gi kompetanse til å ivareta mangfoldet i barnehagen, herunder økt andel barn under tre år, *flerspråklige barn, utsatte barn og barn med særskilte behov*. Videre skal utdanningen vektlegge betydningen av samarbeid, forståelse og dialog med barnas hjem.

Til § 1 sjette ledd:

Når det gjelder forpliktende samspill mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt, viser vi til det vi har sagt i pkt. 2.1 om at utdanningen også må sikre at kandidatene får kompetanse knyttet til samarbeidende profesjoner som barnevern og helsefag. For øvrig bør perspektiver om bærekraftig utvikling føyes til:

Forskriften skal sikre at utdanningen bygger på forskningsbasert kunnskap som et grunnlag for profesjonsutøvelse og kontinuerlig profesjonell utvikling, og at utdanningen bidrar til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse. Den skal sikre et forpliktende samspill mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt. Forskriften skal sørge for at utdanningen setter barnehagelærerprofesjonen og barnehagen inn i en samfunnsmessig *kontekst med perspektiver om en bærekraftig utvikling i en internasjonal sammenheng*. Den skal sikre at utdanningen gir både historisk, aktuelt og framtidsrettet perspektiv på yrket og barnehagens rolle som en del av utdanningsløpet.

Til § 1 sjuende ledd:

Også her viser vi til det vi har sagt om perspektiver om bærekraftig utvikling og foreslår at avsnittet får følgende ordlyd:

Forskriften skal sikre at utdanningen fremmer forståelse av menneskeverd, demokrati *og bærekraftig utvikling*, særlig gjennom barns medvirkning og i tråd med verdigrunnlaget i barnehagens formålsbestemmelse i barnehageloven § 1.

Til § 1 åttende ledd:

Her bør det framgå at utdanningen også skal gi kunnskap om samisk historie og kultur:

Forskriften skal sørge for at utdanningen gir kunnskap om samiske forhold, *samisk historie og kultur* og samiske barns gjeldende rettigheter i tråd med barnehageloven og forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Til forskriftens § 2 Læringsutbytte

Til innledningsavsnittet:

I det innledende avsnittet til § 2 foreslår vi følgende justerte ordlyd for å få tydeligere fram utdanningens sentrale samfunnsmandat og viktigheten av at kandidatene tilegner seg evne til refleksjon rundt egne holdninger og verdier:

Barnehagelærerutdanningen skal kvalifisere kandidaten til å utøve et *viktig, ansvarsfullt og krevende yrke i et mangfoldig samfunn i endring. Dette krever evne til profesjonsetisk refleksjon rundt egne holdninger og verdier i møte med barn, foresatte og samfunn.*

Læringsutbyttet er formulert med utgangspunkt i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning, bachelorgradsnivå.

Kunnskaper

Kunnskaper – første prikkpunkt

Kandidatene bør også ha kunnskap om barnehageprofesjonen:

Har kunnskap om den norske barnehagen *og barnehageprofesjonens* egenart, historie, samfunnsmandat, lovgrunnlag og styringsdokumenter.

Kunnskaper – annet prikkpunkt:

Her bør det inn et tillegg om barns skapende prosesser, jf. våre kommentarer under pkt. 2.1:

Har bred kunnskap i barnehagens fagområder, om tilrettelegging av pedagogisk arbeid og barns læringsprosesser, *skapende prosesser* og om danning gjennom omsorg, lek og læring.

Kunnskaper – tredje prikkpunkt:

Hva menes med «moderne barndom» – er det samtidens barndom eller dagens barndom? Hvis dette skal stå, må det presiseres.

Kunnskaper – fjerde prikkpunkt:

Litteratur og litteraturformidling for og med barn kan forsvinne i læringsutbyttebeskrivelsen slik den er formulert. Dette er en vesentlig del av norskfaget som må synliggjøres, og vi foreslår følgende endring:

*Har bred kunnskap om barns språkutvikling, flerspråklighet og **begynnende utvikling i lesing, skriving og matematikk.***

Kunnskap – femte prikkpunkt:

Her foreslår vi en tilføyelse om fysisk og materielt fungerende barnehagemiljø:

*Har bred kunnskap om barns rettigheter og om hva som kjennetegner et inkluderende, likestilt, helsefremmende, lærende, **fysisk og materielt godt fungerende** barnehagemiljø.*

Kunnskap – sjette prikkpunkt:

Ingen merknader.

Kunnskap – forslag til nytt punkt:

For å styrke barnehagelærerens profesjonsforståelse foreslår vi et nytt punkt om at kandidaten skal forstå organisasjoners oppbygning, mål- og beslutningsprosesser:

Har bred forståelse for organisasjoners oppbygning, kan utvikle og arbeide mot mål og har kunnskap om beslutningsprosesser i barnehagen.

Kunnskap – forslag til nytt punkt:

Med full barnehagedekning er det viktig at kandidatene også får høy kompetanse i arbeid med aldersgruppen 0–3 år. Dette kompetansekravet står så sentralt at det etter vårt syn må komme eksplisitt til uttrykk gjennom læringsutbyttebeskrivelsene. Vi foreslår derfor at de utvides med et eget punkt om dette.

Ferdigheter

Ferdigheter – første prikkpunkt:

FoU bør skrives helt ut i en rammeplanforskrift. I tillegg bør det framgå at kandidaten skal kunne integrere erfaringer fra forsknings- og utviklingsarbeid i sitt virke i barnehagen. Vi viser også til det vi har påpekt i pkt. 2.1 om at rammeplanen må vektlegge barns utforskning og kreativitet større oppmerksomhet, og vi foreslår følgende ordlyd:

*Kan bruke sin **faglige kunnskap og integrere erfaringer fra forsknings- og utviklingsarbeid** til å lede, motivere og **inspirere** barns lek, undring, **utforskning og kreativitet**, læring og utvikling og begrunne sine valg.*

Ferdigheter – annet prikkpunkt:

Ordet «ulike» må flyttes til etter «barns», slik at «ulike» henspiller på forskjellige aspekter ved barns utvikling og ikke barna selv. Det kan også vurderes å ta inn noen flere momenter i dette punktet, f.eks.:

Kan stimulere, støtte og vurdere barns ulike sosiale, emosjonelle, etiske, språklige, estetiske, fysiske, motoriske og kognitive utvikling.

Ferdigheter – tredje prikkpunkt:

Også her viser vi til det vi har sagt i pkt. 2.1 om manglende vektlegging i rammeplanen av ledelseskompetanse hos kandidatene og barns behov for utforskning, og vi foreslår følgende ordlyd:

Kan bruke sin faglighet til improvisasjon i lek, **utforskning**, læring og **ledelse**.

Ferdigheter – fjerde prikkpunkt:

Her viser vi også til våre merknader under pkt. 2.1 og foreslår følgende endringer:

Kan **anerkjenne og** ta hensyn til barns ulike bakgrunn og forutsetninger og fremme kreative prosesser **gjennom opplevelser og erfaringer med kunst, kultur og natur og med vekt på barns utforskning**, skapende **virksomhet**, helhetlige læring og opplevelse av mestring.

Ferdigheter – femte prikkpunkt:

Her foreslår vi et par justeringer:

Kan anvende relevante faglige verktøy, **strategier og** uttrykksformer i egne **og barns** læringsprosesser, i pedagogisk arbeid, i **samarbeid** med foresatte og i forhold til relevante eksterne instanser.

Ferdigheter – sjette prikkpunkt:

Det bør framgå av læringsutbyttebeskrivelsen at kandidaten også skal kunne tilpasse det pedagogiske arbeidet til det enkelte barns forutsetninger:

Kan identifisere særskilte behov hos enkeltbarn og på bakgrunn av faglige vurderinger iverksette tiltak **og tilpasse det pedagogiske arbeidet til det enkelte barns forutsetninger**.

Ferdigheter – sjuende prikkpunkt:

Her bør det komme tydelig frem at kandidaten også skal kunne lede utviklings- og endringsprosesser i barnehagen, jf. våre merknader under pkt. 2.1:

Kan lede og veilede medarbeidere, reflektere kritisk over egen praksis **og lede utviklings- og endringsprosesser i barnehagen**.

Ferdigheter – åttende prikkpunkt:

Ingen merknader.

Ferdigheter – forslag til nytt punkt:

Kan forholde seg kritisk og reflektert til variert nasjonalt og internasjonalt fagstoff, som belyser profesjonsrelevante problemstillinger.

Generell kompetanse

Generell kompetanse – første prikkpunkt:

Vi foreslår «makt» heller enn «maktperspektiver» her:

Har innsikt i profesjonsetiske problemstillinger, særlig knyttet til ansvar, respekt og **makt**.

Generell kompetanse – annet prikkpunkt:

Ingen merknader.

Generell kompetanse – tredje prikkpunkt:

Vi er enige i at kandidatene skal kunne formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig. Men vi stiller spørsmål ved hva som menes med at «(kandidaten) mestrer norsk på en kvalifisert måte i profesjons-sammenheng». Vi er kjent med at liknende formuleringer er brukt i forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene (forskriften § 2, felles læringsutbytte for kandidater i begge utdanningsløp, kategorien ferdigheter), dessuten i de nasjonale retningslinjene for barnehagelærerutdanning (kunnskapsområdet språk, tekst og matematikk, kategorien generell kompetanse). Etter vårt syn åpner dette for normative og skjønsmessige vurderinger innenfor et område hvor det fremdeles er mangelfulle kunnskaper. I nevnte forskrift og retningslinjer er det for øvrig også slått fast at kandidaten skal mestre både bokmål og nynorsk.

Vi foreslår følgende justerte ordlyd:

Kan formidle sentralt fagstoff muntlig og skriftlig, **og behersker begge norske målformer i profesjonssammenheng.**

Generell kompetanse – fjerde prikkpunkt:

Vi viser til våre merknader under pkt. 2.1 og foreslår at denne læringsutbyttebeskrivelsen blir noe mer vidtfaavnende:

Kan trekke globale og flerkulturelle perspektiver, **perspektiver knyttet til utjevning av sosial ulikhet og refleksjon rundt bærekraftig utvikling** inn i barnehagens arbeid.

Generell kompetanse – femte prikkpunkt:

Ingen merknader.

Generell kompetanse – sjette prikkpunkt:

Her foreslår vi et par justeringer:

Kan delta i faglige diskusjoner innenfor **profesjonen** og **formidle sine kunnskaper og dele erfaringer** med andre.

Generell kompetanse – forslag til nytt punkt:

Vi viser til våre merknader under pkt. 2.1 om høringsforslagets manglende vektlegging av IKT og foreslår en ny læringsutbyttebeskrivelse under generell kompetanse:

Har kunnskap og erfaring knyttet til reflektert bruk av IKT i egne læringsprosesser, skapende virksomhet og i pedagogisk arbeid og ledelse i barnehagen.

Generell kompetanse – forslag til nytt punkt:

Vi foreslår også å tydeliggjøre at kandidatene skal ha kunnskaper og kompetanse på områder som kommunikasjon, samarbeid og konflikthåndtering:

Har kunnskap om kommunikasjon og samarbeid og kompetanse i konflikthåndtering i barnehagen.

Til forskriftens § 3 Struktur og innhold

Kunnskapsområder

Høgskolens fagmiljøer har uttrykt bekymring rundt barnehagelærerutdanningens foreslåtte struktur og innhold, og da først og fremst fagenes plass i kunnskapsområdene. Dels dreier dette seg om omfang/antall studiepoeng på fagene, dels om fagene knyttes til kunnskapsområdene på en slik måte at faglig samarbeid på tvers av kunnskapsområder ikke lenger blir mulig, eller at slikt samarbeid blir vanskelig.

Det er videre uttrykt tvil om en omlegging til kunnskapsområder vil styrke utdanningen, spesielt hvis de enkelte lærerutdanningsfagene ikke studiepoengfestes på et overordnet (nasjonalt) nivå, med minimum 10 studiepoeng hver. Argumentene for studiepoengfesting er at hvert lærerutdanningsfag må sikres et minimumsomfang for å kunne bygge og opprettholde gode faglige miljøer ved alle landets barnehagelærerutdanningsinstitusjoner. Dette vurderes også som viktig for å sikre studentens faglige kompetanse ved endt utdanning. Det er bred enighet i våre fagmiljøer om studiepoengfesting av lærerutdanningsfagene, selv om det ikke er full enighet om fagene skal studiepoengfestes innenfor hvert enkelt kunnskapsområde, eller om det skal være en generell studiepoengfesting av fagene i utdanningen. Det blir også fremholdt at det ikke vil være mulig å oppnå det læringsutbyttet som er angitt i de nasjonale retningslinjene for barnehagelærerutdanningen med en reduksjon i studiepoengene for de estetiske fagene.

Med generell studiepoengfesting kan den enkelte institusjon selv velge hvor den plasserer de ulike fags studiepoeng i kunnskapsområder. Ved å definere studiepoengene til kunnskapsområdene vil dette fastsettes nasjonalt og gjelde for alle barnehagelærerutdanningene og dermed styre hvordan fag defineres inn i kunnskapsområder. Begrunnelsen for en studiepoengfesting av alle lærerutdanningsfag i barnehagelærerutdanningen er at kandidatene skal sikres et minimum av faglig kompetanse i alle fag, uavhengig av studiested.

Høgskolen mener den foreslåtte organiseringen i kunnskapsområder burde ha vært problematisert og diskutert fra departementets side. Når dette ikke er gjort, og høringsinstansene heller ikke inviteres spesielt til å gi uttrykk for synspunkter på forskriftens § 3, signaliserer departementet at organisering i kunnskapsområder i realiteten er besluttet. Vi ser faglige utviklingsmuligheter i den foreslåtte strukturen, men som nevnt innledningsvis, er forslaget § 3 blitt debattert inngående av fagpersonalet. Omlegging til kunnskapsområder vil kreve mye utviklingsarbeid, og det er viktig at det avsettes tilstrekkelig med tid og ressurser til å kjøre prosessene på en god og faglig solid måte.

I utviklingen av kunnskapsområdene bør det være rimelig grad av handlefrihet for institusjonene. Dette vil også være i tråd med intensjoner om at de nye rammeplanforskriftene skal holdes på et overordnet nivå med mindre detaljstyring enn de tidligere rammeplanene har hatt.

For øvrig støtter vi forslaget om en obligatorisk kjerne gitt gjennom kunnskapsområder, fordypning og bacheloroppgave på til sammen 160 studiepoeng. Dette bidrar til en enhetlig oppbygging samtidig som det er en videreføring av muligheten til å bygge profiler, jf. at NOKUTs evaluering la vekt på at institusjonene stilte seg positive til dette. Vi støtter også at det – som i dagens rammeplan – ikke er muligheter til å velge bort fag.

Praksisopplæringen

Rammeplanen må ikke ha for snevre rammer for praksisopplæringen, men gi rom for ulike løsninger. Høgskolen er enig i at all praksis skal være vurdert, veiledet og ha et samlet omfang på minimum 100 dager. Forskriften bør imidlertid åpne for at praksis kan samles i enkelte semestre, og vi vil understreke

betydningen av minst én lengre, sammenhengende praksisperiode. En oppstyking av praksis kan være et hinder for studieopphold i utlandet og må sees i sammenheng med avsnittet om internasjonalisering (se ndf.).

HiOA tilbyr i dag førskolelærerutdanning etter flere forskjellige utdanningsmodeller. 3-årig heltids-utdanning er bare én av disse. Det er vesentlig at rammeplanens bestemmelser utformes så fleksibelt at ulike måter å organisere utdanningen på kan videreføres, bl.a. når det gjelder gjennomføring av praksis. Dette gjelder eksempelvis arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning, der praksis gjennomføres i studentens egen barnehage (på egen arbeidsplass). Vi er innforstått med at praksis skal være sammenlignbar i ulike utdanningsmodeller, slik NOKUT-evalueringen påpekte.

Ut fra det som er sagt, foreslår vi at § 3 fjerde avsnitt om praksisopplæringen endres, slik at praksis ikke bindes til kunnskapsområder og studieår:

Praksisopplæring skal være veiledet, variert og vurdert og inngå som en integrert del av utdanningen. Praksisopplæringen skal omfatte minst 100 dager, hvorav minimum 95 dager skal være i barnehage. Minimum 5 dager skal tematisere praksis med fokus på overgangen barnehage-skole. Det skal være progresjon i praksisopplæringen.

Internasjonalisering

Høgskolen ønsker at det i tråd med dagens praksis skal være mulig å ta 60 studiepoeng ved et utenlandsk universitet/høgskole. Slik det legges opp til i forslaget, kan det se ut som om det bare er mulig å studere ved et annet universitet eller høgskole i ett semester (i tredje studieår). HiOA mener det må åpnes for muligheten til å ta en større del av utdanningen i utlandet.

Bacheloroppgaven

Styrking av vitenskapsteoretiske perspektiver og relevante metoder og arbeidsmåter i utdanningen er nødvendig for å styrke kandidatens refleksjonsevne, jf. læringsutbyttebeskrivelsene. Det bør vurderes om dette skal komme inn tidligere i utdanningen og ikke først i forbindelse med bacheloroppgaven.

Det bør også vurderes om bacheloroppgaven kan være et større arbeid som strekker seg over et halvt år og knyttes opp mot kunnskapsområdet Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid. Vi ser dette på bakgrunn av behovet for en mer spisset ledelseskompetanse hos nyutdannede barnehagelærere vis-à-vis praksisfeltet, jf. også NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanningen (Del 1 Hovedrapport, kap. 4.4.2, s. 115).

Alternativt kan man se på muligheten for at studentene kan arbeide med bacheloroppgave, fordypning og kunnskapsområdet Ledelse, samarbeid og utviklingsarbeid som en helhet i tredje studieår. På denne måten vil delene oppleves som sammenhengende, og det tredje studieåret kan gi en større fordypning enn det vi finner i dagens førskolelærerutdanning.

Til forskriftens §§ 4, 5 og 6

Vi har ingen merknader til disse.

3. Endring av navn på utdanningen

Høgskolen i Oslo og Akershus støtter forslaget om å endre navn på utdanningen fra førskolelærer- til barnehagelærerutdanning. Det foreslåtte navnet speiler det feltet studiet utdanner til og har også en historisk tradisjon i utdanningen.

Ved å integrere barnehagebegrepet i universitets- og høgskolesektoren synliggjøres barnehagen bedre, og det etableres en tydelig linje fra praksisfeltet til høyere utdanning. På sikt kan dette også bidra til å øke barnehagen og barnehagelærerens status i samfunnet. Den nye profesjonstittelen gir signaler om at utdanningen står på egne bein og plasserer den sammen med de andre lærerutdanningene som en del av det livslange læringsløpet.

Med hilsen

Kari Toverud Jensen
rektor

Ann Elisabeth Wedø
høgskoledirektør